

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obdo/42/2020
Identifikačné číslo spisu: 7119211274
Dátum vydania rozhodnutia: 29.04.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Ivana Izakovičová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:7119211274.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa 1/: F. S. N., nar. X.X.XXXX, K. XXX/XX, XXX XX H. a navrhovateľa 2/: V. M. El J. El G., nar. XX.X.XXXX, H. & K. XX, M. XXX XX S., A. republika, obaja zastúpení advokátskou kanceláriou IURISTICO s.r.o., Cimborkova 13, 040 01 Košice, IČO: 36 588 041, proti zapísanej osobe: I. J., nar. XX.XX.XXXX, V. XXX/X, XXX XX G., o zrušenie zápisu do obchodného registra a o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o dovolaní navrhovateľov proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Cob/16/2020-100 z 28. februára 2020, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a .

II. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice I (ďalej aj „súd prvej inštancie“) uznesením č. k. 29Cb/109/2019-52 zo dňa 25. novembra 2019 zrušil uznesenie Okresného súdu Košice I sp. zn. 29Cb/109/2019-25 zo dňa 07. novembra 2019 v celom rozsahu a nariadil zapísanej osobe zdržať sa akéhokoľvek nakladania s obchodným podielom v spoločnosti TECHNOBAZALT s. r. o. so sídlom Ružová 112, 076 51 Pribeník, IČO 44 277 229, zapísanej v Obchodnom registri Okresného súdu Košice I v oddiele Sro vo vložke č. 22117/V, v rozsahu prevyšujúcom peňažný vklad vo výške 4.980,00 Eur, najmä rozdelenia tohto obchodného podielu, jeho prevodu na inú osobu a zriadenia záložného práva na tento obchodný podiel a zdržať sa vykonávania zmien v zakladateľskej listine/spoločenskej zmluve spoločnosti TECHNOBAZALT s. r. o..

2. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že časť nárokov, ktorými sa navrhovatelia domáhali zrušenia zápisov do obchodného registra, vylúčil na samostatné konanie. Uznesením zo dňa 07. novembra 2019 odmietol návrh navrhovateľov na nariadenie neodkladného opatrenia, avšak na základe

podaného odvolania a toho, že navrhovatelia opravili označenie účastníkov konania, postupoval ďalej v zmysle § 376 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“).

3. Z výpisu z obchodného registra zapísanej osoby TECHNOBAZALT s.r.o. a spoločenskej zmluvy v znení k 15.novembru 2016 súd prvej inštancie zistil, že navrhovateľ 1/ bol od 26.11.2016 do 21.05.2019 spoločníkom spoločnosti s vkladom 1.593,00 Eur, čo predstavuje obchodný podiel o veľkosti 16% k základnému imaniu, ktoré je 9.959,03 Eur. Predmetný obchodný podiel nadobudol navrhovateľ 1/ na základe zmluvy z 15.11.2016 uzavretej medzi navrhovateľom 1/ a I. J.. Navrhovateľ 2/ bol od 26.11.2016 do 21.5.2019 spoločníkom spoločnosti s vkladom 3.386,00 Eur, čo predstavuje obchodný podiel o veľkosti 34%, ktorý nadobudol na základe zmluvy uzatvorenej 15.11.2016 medzi navrhovateľom 2/ a I. J.. Z aktuálneho výpisu z obchodného registra sa však navrhovatelia dozvedeli, že od 22.05.2019 má byť jediným spoločníkom I. J., pričom k prevodu obchodného podielu navrhovateľa 1/ a 2/ v prospech I. J. ako nadobúdateľa malo dôjsť na základe zmluvy z 12.04.2019. Súhlas s prevodom obchodného podielu malo udeliť riadne valné zhromaždenie, ktoré sa malo konať 12.04.2019 o 10,00 hod. v sídle spoločnosti. Na valnom zhromaždení sa mal zúčastniť I. J. a navrhovateľ 1/, ktorý mal zastupovať aj navrhovateľa 2/ na základe plnomocenstva. Navrhovateľ 2/ vyhlásil, že plnomocenstvo navrhovateľovi 1/ neudelil a podpis na ňom nie je jeho a svoje tvrdenie preukázal poukazom na podpis na spoločenskej zmluve.

4. Súd prvej inštancie s poukazom na § 115 ods. 4 Obchodného zákonníka (ďalej len „Obch. zák.“), uviedol, že zmluvu o prevode obchodného podielu navrhovateľ 2/ neuzavrel, preto nedošlo k platnému prevodu jeho obchodného podielu na I. J., na základe čoho je vo vzťahu k navrhovateľovi 2/ namieste zrušiť zápis zmeny údajov do obchodného registra, na základe ktorého bol s účinnosťou k 22.05.2019 navrhovateľ 2/ vymazaný ako spoločník.

5. Vo vzťahu k navrhovateľovi 1/, ktorý mal uzatvoriť zmluvu o prevode obchodného podielu 12.04.2019 a jeho podpis mal byť osvedčený na základe občianskeho preukazu súd s poukazom na tvrdenia navrhovateľa 1/ uviedol, že tento preukaz odovzdal 30.11.2016 PZ v Košiciach za účelom výmeny, preto sa nemohol použiť na osvedčenie podpisu a zmluvu o prevode nepodpísal, a preto je namieste zrušiť zápis zmeny údajov do obchodného registra, na základe ktorého bol s účinnosťou k 22.05.2019 navrhovateľ 1/ vymazaný ako spoločník.

6. Za podstatné súd navyše považoval to, že podľa čl. 8 ods. 12 spoločenskej zmluvy valné zhromaždenie je uznášaniaschopné, ak sú na ňom účastní spoločníci disponujúci 100 % všetkých hlasov.

7. Súd prvej inštancie poukázal na to, že základným predpokladom prípustnosti neodkladného opatrenia je tvrdenie a osvedčenie existencie právneho vzťahu a nevyhnutnosť úpravy právnych vzťahov medzi stranami, keď úlohou neodkladného opatrenia je predísť porušeniu práv, ktoré by mohli byť ohrozené. Na základe zistených skutočností dospel tak k záveru, že navrhovatelia nemohli podpísať zmluvu o prevode obchodného podielu a valné zhromaždenie nebolo uznášaniaschopné. Postup bol v rozpore so znením spoločenskej zmluvy. Vzhľadom na predložené dôkazy preto súd prvej inštancie v danom prípade vzhľadom na existenciu dôvodného nebezpečenstva, že ujma doposiaľ vzniknutá navrhovateľom sa môže zväčšovať, t. č. navrhovatelia nemôžu uplatňovať svoje práva spoločníkov. Opakované pozmeňovanie dokumentov, falšovanie podpisov, ktoré navrhovatelia preukázali a ďalšie popísané konania súd vyhodnotil za natoľko závažné, že zvyšujú možnosť ďalších excesov a môžu viesť k neodstrániteľným následkom, na základe čoho návrhu navrhovateľov na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel.

8. Na základe odvolania I. J. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd uznesením č. k. 2Cob/16/2020-100 zo dňa 28. februára 2020 zrušil uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým bolo nariadené navrhované neodkladné opatrenie.

9. Odvolací súd uviedol, že vyhodnotenie potreby bezodkladne upraviť pomery je otázkou voľnej úvahy súdu, ktorá musí byť preskúmateľná na základe odôvodnenia rozhodnutia. V súvislosti s vyhodnotením

potreby bezodkladnej úpravy pomerov súd musí skúmať splnenie aj ďalších predpokladov nariadenia neodkladného opatrenia a ich osvedčenia zo strany navrhovateľov a aj osvedčenie dôvodnosti a trvania nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Procesné zabezpečenie sa nevyhnutne viaže ku konkrétnemu hmotnoprávnemu nároku, poskytnúť ochranu možno len existujúcemu odôvodnenému nároku, navrhovateľ musí opísať skutočnosti hodnoverne osvedčujúce dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. V prípade návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia po začatí konania, súd môže vychádzať aj z obsahu žaloby, resp. návrhu, osvedčenie nároku vo veci samej zo strany súdu musí viesť k záveru, že miera pravdepodobnosti vyhovenia žalobe je v danom štádiu konania vyššia ako pravdepodobnosť nevyhovenia.

10. Odvolací súd dospel k záveru, že konštatovanie súdu prvej inštancie nevyplýva z predložených dôkazov, keďže v spise sa žiadne dôkazy, na ktoré sa súd odvoláva, nenachádzajú. Konštatovanie súdu prvej inštancie, že vzhľadom na predložené dôkazy existuje dôvodné nebezpečenstvo ujmy navrhovateľom, nie je podložené žiadnymi dôkazmi preukazujúcimi tvrdené skutočnosti, ktoré neboli v konaní osvedčené. Podľa názoru odvolacieho súdu preto v konaní pred súdom prvej inštancie neboli splnené zákonné podmienky pre nariadenie navrhovaného neodkladného opatrenia, preto uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku II, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie, zrušil.

11. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podali navrhovatelia (ďalej aj „dovolatelia“) dovolanie, v ktorom navrhli, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“ alebo „NS SR“) napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na nové konanie a rozhodnutie. Dovolanie odôvodnili s poukazom na § 420 písm. f/ C. s. p. Uviedli, že v spise sa musia nachádzať potrebné listiny, pretože ich ako dôkazy do spisu predkladali, pričom aj z registrového spisu spoločnosti TECHNOBAZALT s.r.o., na ktorý poukázali, vyplývajú pre vec samu mimoriadne závažné okolnosti. Závery odvolacieho súdu označili navrhovatelia za nepreskúmateľné s tým, že majú právo na výstižné odôvodnenie rozhodnutia, kedy odvolací súd mal uviesť, čo z predložených dôkazov reálne vypláva a prečo nie sú postačujúce na nariadenie neodkladného opatrenia. Svoje právo považovali navrhovatelia naďalej za plne osvedčené a hrozbu neodvratnej ujmy za danú, pričom opätovne poukázali na skutkové okolnosti daného prípadu.

12. Zapísaná osoba sa k dovolaniu nevyjadřila.

13. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie bolo podané včas, oprávnenou osobou, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpenou v súlade s § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia pojednávania (§ 443 C. s. p. a contrario) pred samotným vecným prejednaním dovolania najskôr skúmal, či dovolanie je procesne prípustné.

14. Podľa ust. § 419 C. s. p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

15. Podľa ust. § 420 písm. f/ C. s. p., dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

16. Úspešné uplatnenie dovolania je vždy nevyhnutne podmienené primárnym záverom dovolacieho súdu o prípustnosti dovolania a až následným sekundárnym záverom, týkajúcim sa jeho dôvodnosti. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení upravujúcich otázku prípustnosti dovolania je zrejmé, že na to, aby sa dovolací súd mohol zaoberať vecným prejednaním dovolania, musia byť splnené podmienky prípustnosti dovolania vyplývajúce z ust. § 420 alebo § 421 C. s. p. a tiež podmienky dovolacieho konania, t. j. aby (okrem iného) dovolanie bolo odôvodnené dovolacími dôvodmi, aby išlo o prípustné dovolacie dôvody a aby tieto dôvody boli vymedzené spôsobom uvedeným v ust. § 431 až § 435 C. s. p.. Pri skúmaní prípustnosti dovolania Najvyšší súd Slovenskej republiky vychádzal z toho, že dovolaním je napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, vydané v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, pričom práve dôkladné skúmanie povahy napadnutého rozhodnutia (či sa jedná o rozhodnutie vo veci samej

alebo ktorým sa konanie končí) považoval za kľúčový aspekt pre posúdenie otázky prípustnosti dovolania.

17. Dovolací súd preto v preskúmvanej veci zisťoval, či uznesenie odvolacieho súdu napadnuté dovolaním, je rozhodnutím vo veci samej, prípadne rozhodnutím konečným, ktorá povaha rozhodnutia by otvárala dovolaciemu súdu možnosť preskúmať prípustnosť dovolania podľa ust. § 420 písm. f/ C. s. p.. V danej súvislosti upriamuje pozornosť na ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu (viď rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Obdo/66/2017 z 19. júna 2018, uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 76/2018, rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/157/2017 z 11. októbra 2017, uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 21/2018, rozhodnutie NS SR sp. zn. 5Cdo/154/2018 z 28. marca 2019 a tiež rozhodnutie NS SR sp. zn. 8Cdo/83/2017 zo 14. júna 2017).

18. Z ustálenej judikatúry dovolacieho súdu vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu o neodkladnom opatrení je prípustné dovolanie podľa ust. § 420 C. s. p. (pozri uznesenie NS SR sp. zn. 4Obdo/66/2017 z 19. júna 2018) len vtedy, ak má charakter rozhodnutia vo veci samej. Pri neodkladných opatreniach nekonzumujúcich vec samu (vo vzťahu k vylúčeniu prípustnosti dovolania) zohľadňuje, že ide (len) o dočasné procesné opatrenie súdu, trvanie ktorého je obmedzené a môže byť za podmienok uvedených v zákone zrušené. Neodkladné opatrenie má v takomto prípade nastoliť určitý stav len dočasne a bez ujmy na konečnú, definitívnu ochranu, poskytovanú až rozhodnutím súdu vo veci samej. Zákonnodarca tu nepochybne zohľadnil, že procesné nesprávnosti súdov, ku ktorým pri tom môže dôjsť, sa v takom prípade vyznačujú nižšou intenzitou porušenia procesných oprávnení strán sporu (uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/157/2017). K uvedenému záveru dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky už v rozhodnutí sp. zn. 8Cdo/83/2017 zo 14. júna 2017, v ktorom uviedol, že rozhodnutie o neodkladnom opatrení má povahu rozhodnutia vo veci samej vtedy, ak samotné neodkladné opatrenie konzumuje vec samu. Taktiež v uznesení sp. zn. 3Cdo/157/2017 z 11. októbra 2017 dovolací súd vyslovil, že dovolanie nie je podľa § 420 C. s. p. prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie o nariadení neodkladného opatrenia na základe takého návrhu, spolu s ktorým, prípadne po podaní ktorého, bola podaná nadväzujúca žaloba.

19. Rozhodnutie o neodkladnom opatrení má teda povahu rozhodnutia vo veci samej vtedy, ak samotné neodkladné opatrenie konzumuje vec samu. Takáto situácia môže nastať v prípade návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, podaného po skončení konania (pri splnení podmienok ust. § 325 ods. 1 C. s. p.). Rovnako v prípade návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, podaného pred začatím konania, na ktoré nenadväzuje žaloba podľa ust. § 336 ods. 1 C. s. p., konanie končí rozhodnutím o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a konzumuje vec samu (porovnaj uznesenie NS SR č. k. 5Cdo/154/2018 z 28. marca 2019).

20. O rozhodnutie, ktorým sa konanie končí by išlo v prípade, ak by súd musel vec skončiť procesne (pre existenciu prekážky vecného prejednávania odôvodňujúcej zastavenie konania alebo odmietnutie podania) bez toho, aby vec (meritórne) prejednal.

21. V predmetnej veci sa nejedná ani o jeden z vyššie uvedených prípadov. Z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, súdom prvej inštancie zistených skutočností, ako aj z obsahu napadnutého uznesenia odvolacieho súdu, ktorý zrušil uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie je potrebné vyvodiť záver, že konanie o navrhovanom neodkladnom opatrení nemožno považovať za konanie, v rámci ktorého by navrhované neodkladné opatrenie konzumovalo vec samu. Tomu nasvedčuje skutočnosť, že spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia bol podaný aj návrh vo veci samej na zrušenie zápisu v obchodnom registri (pričom nie je relevantné, že tento návrh bol vylúčený na samostatné konanie) a neodkladné opatrenie nebolo navrhnuté ani po skončení konania vo veci samej. Aj zo samotného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyplýva vedomosť navrhovateľov o tom, že jeho nariadením by nedošlo k poskytnutiu konečnej súdnej ochrany, keď uviedli, že bez jeho nariadenia sa môže ich právne postavenie zhoršiť natoľko, že sa im viac neoplatí domáhať sa súdnej ochrany, resp. poskytnutie konečnej súdnej ochrany by pre nich v

konečnom dôsledku nemalo žiadny praktický význam. Vzhľadom na uvedené dovolací súd konštatuje, že uznesenie odvolacieho súdu, týkajúce sa návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré navrhovatelia napadli dovolaním, nekonzumovalo vec samu a preto nemá povahu rozhodnutia vo veci samej a rovnako nie je rozhodnutím, ktorým sa konanie končí.

22. So zreteľom na vyššie uvedené, keďže nie je daná prípustnosť dovolania podľa ust. § 420 písm. f/ C. s. p., dovolací súd dovolanie navrhovateľov podľa ust. § 447 písm. c/ C. s. p. ako procesne neprípustné odmietol bez toho, aby sa zaoberal dôvodnosťou podaného dovolania.

23. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (ust. § 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.).

24. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

